

MUNI
FSS

STRATEGIE A EKONOMIKA OBRANY STÁTU

OBRANNÉ A CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

CÍL

OBJASNIT SYSTÉMOVÉ A PROCESNÍ NASTAVENÍ:

- ❑ OBRANNÉHO PLÁNOVÁNÍ
- ❑ CIVILNĚ NOUZOVÉHO PLÁNOVÁNÍ (CNP);

OBSAH

ÚVOD

1. POLITICKÉ, VOJENSKÉ A EKONOMICKÉ ASPEKTY –
KONTEXT PLÁNOVÁNÍ

2. OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ

3. CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

4. CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ NATO

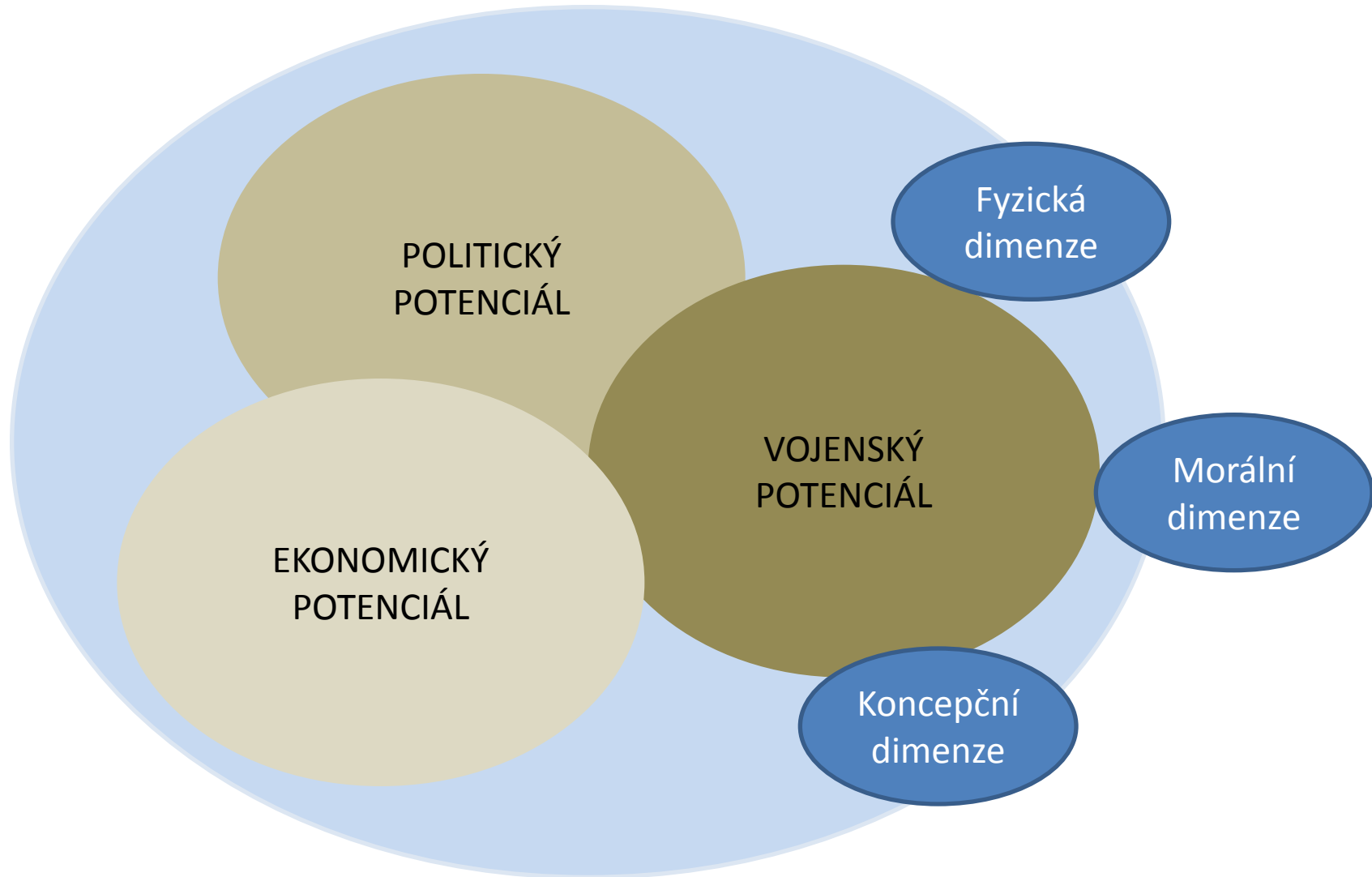
ZÁVĚR

LITERATURA

- Vojská strategie, s. 30 - 58
- BAXA, Fabian, MELICHAR, Josef, PETRÁŠ, Zdeněk, PROCHÁZKA, Josef, PROCHÁZKA, Dalibor, MIČÁNEK, František. *Obranné plánování - plánování za nejistoty*. Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2018. 139 s. ISBN 978-80-7278-710-4. s. 25-29
- Baxa F. a kol. *Obranné plánování při řízení obrany státu*. Univerzita obrany v Brně. Brno 2020. ISBN 978-80-7582-124-9. s. 6-18, 39-59.
- Ministerstvo vnitra: *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030. Připravený občan. Připravený systém*. Dostupné z: [Koncepce OOb 2025-2030.pdf](#)

ÚVOD

OBRANYSCHOPNOST





***„Plánování je důležité,
ale plány jsou
bez cenné.“***

***„Planning is everything,
plan is worthless.“***

Dwight David Eisenhower



***„Žádný plán nepřežije
první výstřel.“***

***„Kein Operationsplan
reicht mit einiger
Sicherheit über das erste
Zusammentreffen mit der
feindlichen Hauptmacht
hinaus.“***

Helmuth von Moltke

POLITICKÉ ASPEKTY

VÝCHODISKA OBRANNÉHO PLÁNOVÁNÍ:

- HODNOTY A ZÁJMY
- ANALÝZA PROSTŘEDÍ
 - BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A SOUVISEJÍCÍ RIZIKA (KONTEXT);
 - PŘÍLEŽITOSTI
 - SLABÉ A SILNÉ STRÁNKY
- POLITICKÉ ZADÁNÍ
 - PŘEDPOKLADY
 - POLITICKO-VOJENSKÉ AMBICE
 - ROLE A ÚKOLY OZBROJENÝCH SIL
 - ZDROJE

VOJENSKÉ ASPEKTY

- STRATEGIE OBRANY STÁTU (PLÁNY)
- ZÁMĚRY POUŽITÍ OZBROJENÝCH SIL (SCÉNÁŘE)
- STRATEGICKÉ PLÁNOVACÍ PŘEDPOKLADY
 - PRAVDĚPODOBNOST VZNIKU KONFLIKTU
 - ČAS (POHOTOVOST)
 - SOUBĚH SCÉNÁŘŮ (KAPACITY)
 - GEOGRAFICKÉ PODMÍNKY
 - PROTIVNÍK

EKONOMICKÉ ASPEKTY

- NELZE ROZVÍJET VEŠKERÉ SCHOPNOSTI = PRIORITIZACE POŽADAVKŮ NA ZÁKLADĚ ANALÝZY OPERAČNÍCH RIZIK.
- STABILNÍ (PŘEDVÍDAVÉ) FINANCOVÁNÍ.
- DEMOGRAFIE, VŮLE BRÁNIT VLAST.
- SCHOPNOSTI PRŮMYSLU, VĚDA A VÝZKUM, INOVACE, SUROVINY
- ÚČELNOST, HOSPODÁRNOST, EFEKTIVNOST, TRANSPARENTNOST.

BEZPEČNOST A OBRANA

OBRANNÉ
PLÁNOVÁNÍ

VYTVÁŘENÍ SIL

SCHOPNOSTI

Plánování rozvoje

OPERAČNÍ
PLÁNOVÁNÍ

POUŽITÍ SIL

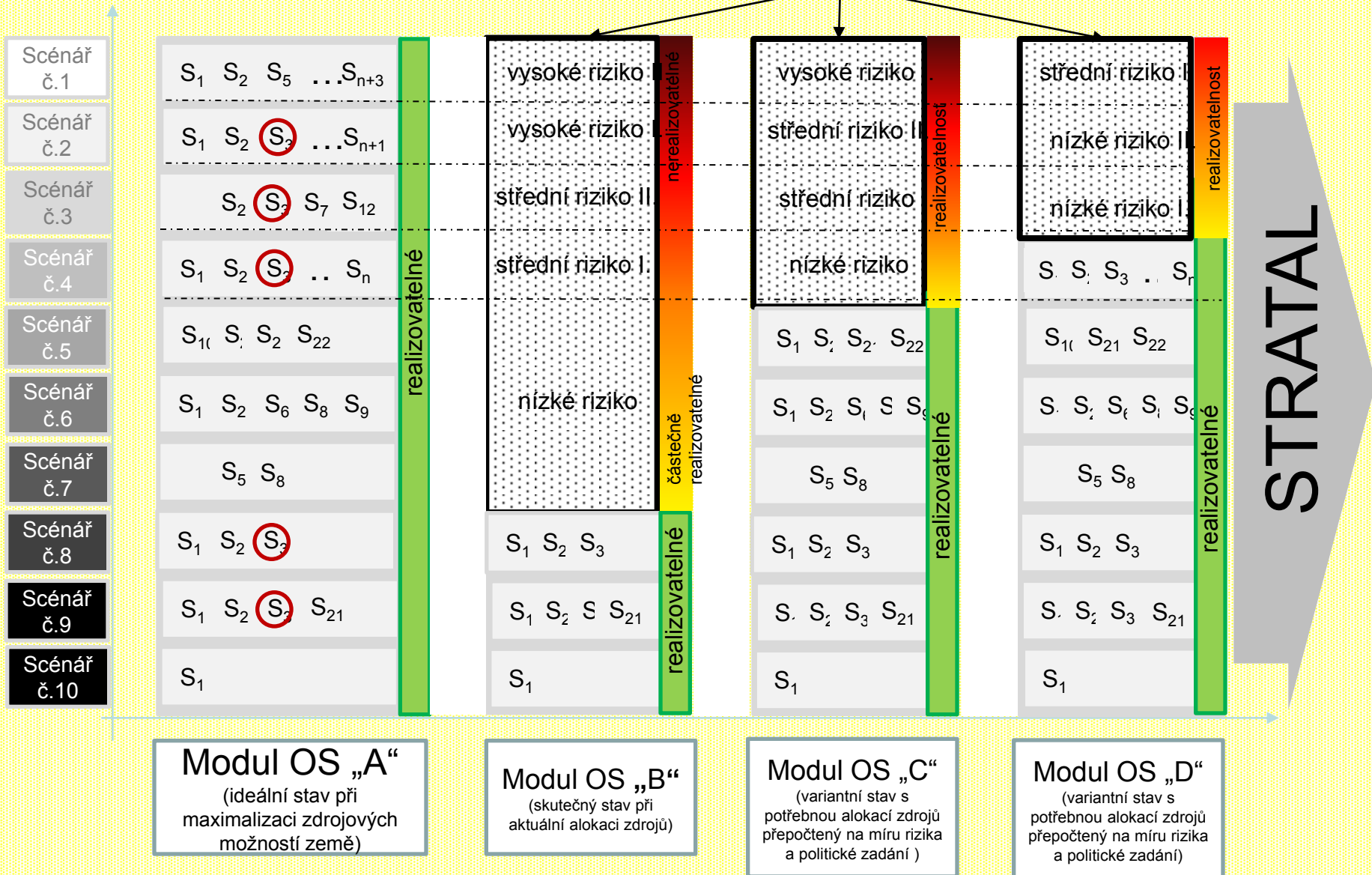
OPERACE

Plánování operací

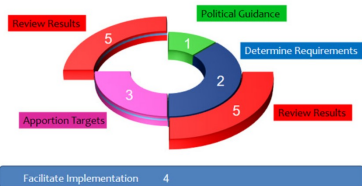


ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI A OBRANY

Oblasti popsaného rizika



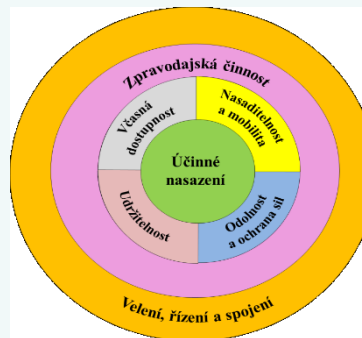
SYSTÉM OBRANNÉHO PLÁNOVÁNÍ



Political Guidance, Determine Requirements, Review Results, Apportion Targets, Facilitate Implementation

Mezinárodní úroveň řízení

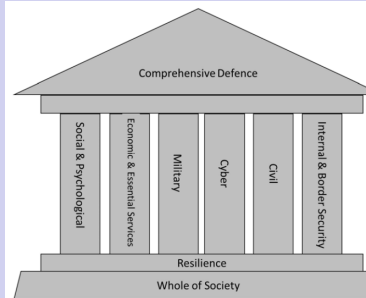
NATO, EU



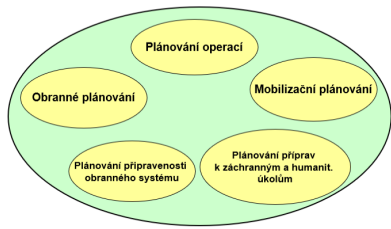
- NDPP
- CDM

Národní úroveň řízení

ČR



- Zákon 222/1999, plánování obrany



Rezortní úroveň řízení

Rezort MO



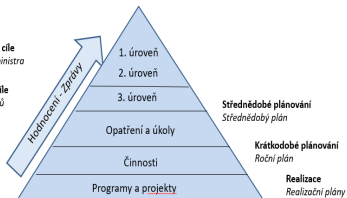
- NVMO: TKD
- Metodika TKD
- RMO 66/2012

Politická úroveň: Zákony, bezpečnostní a obranné strategie, mezinárodní závazky

Politicko - vojenská úroveň: Dlouhodobý výhled, Koncepce výstavby AČR

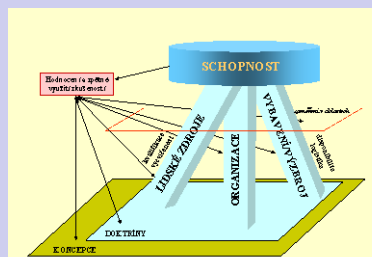
Strategické cíle
Směrnice ministra

Specifické cíle
Soustava cílů

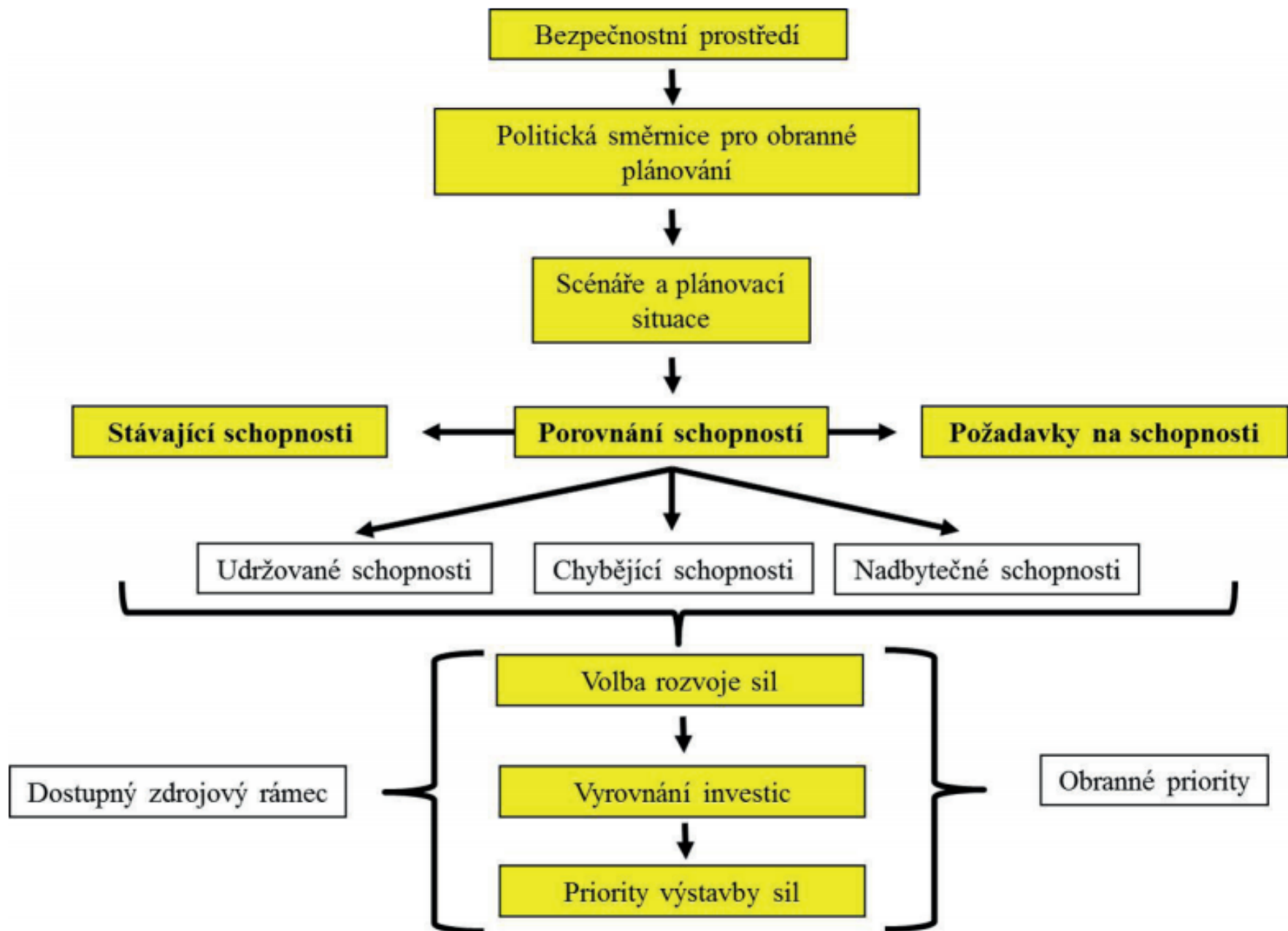


Armádní úroveň řízení

AČR



- Metodika plánování schopností

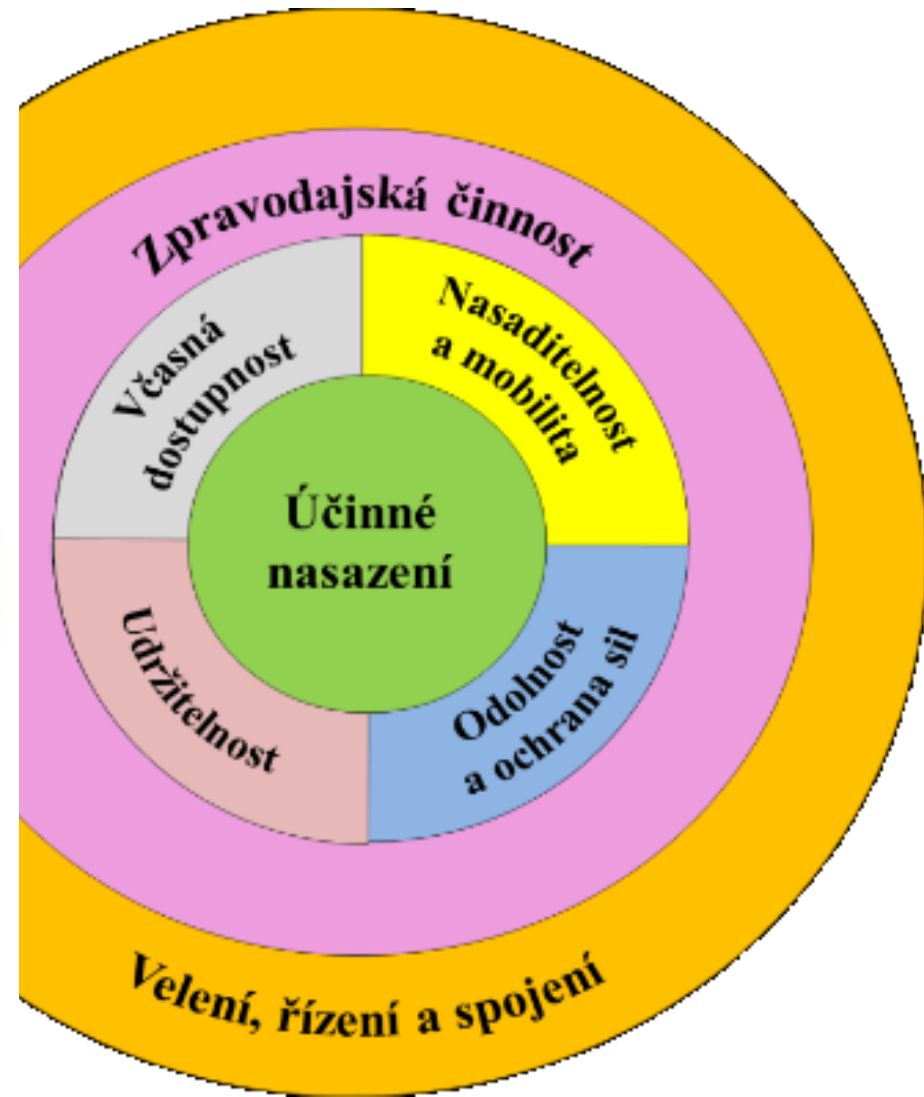
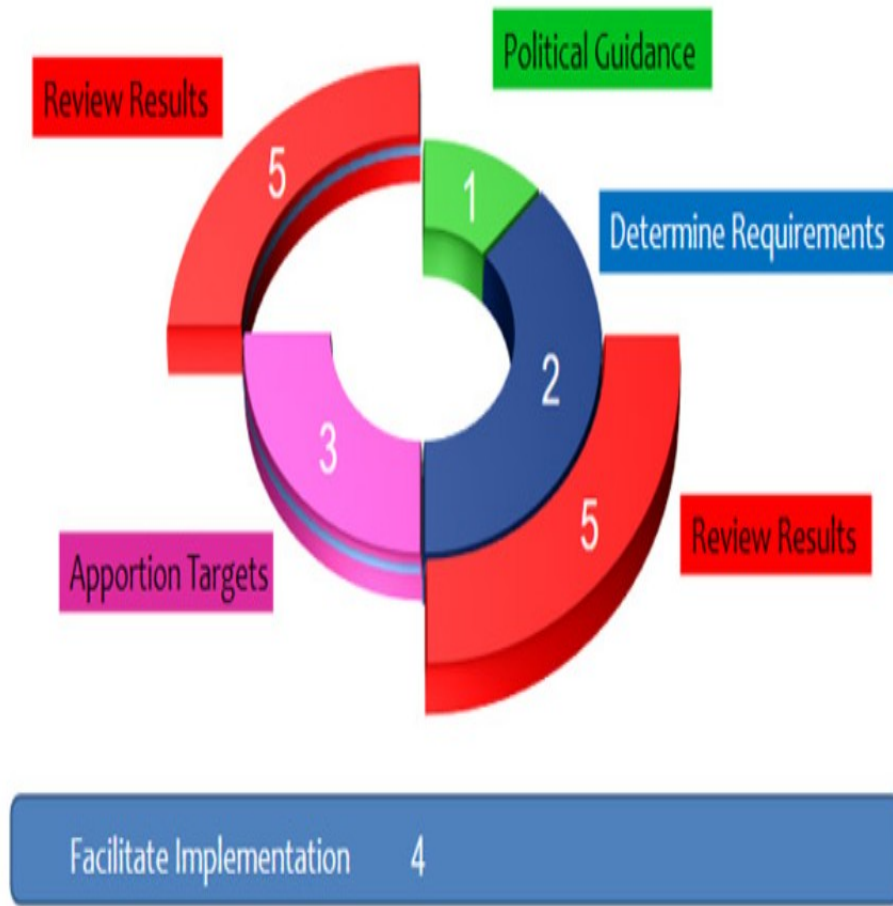


Obr. 1-6: Obecné schéma procesu plánování na základě schopností. Zdroj: ZÚNA, Pavel; Operační koncepce, s. 42

OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ NATO

NATO DEFENCE PLANNING PROCES





Political Guidance, Determine Requirements, Review Results, Apportion
 Targets, Facilitate Implementation



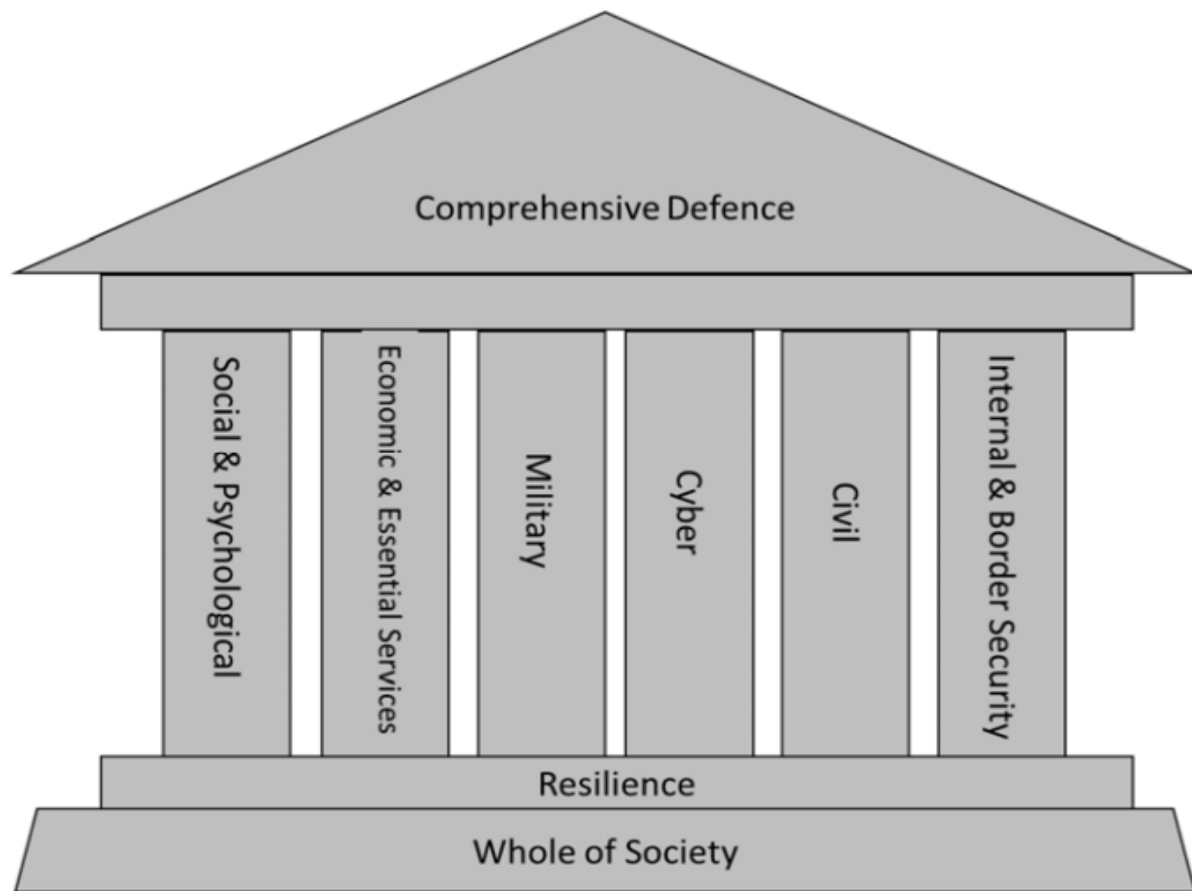
PLÁNOVÁNÍ OBRANY STÁTU

Soubor věcných, organizačních a personálních opatření určených k:

- zajišťování obrany státu,
- plnění mezinárodních smluvních závazků ČR o společné obraně,
- podílu OS na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru;
- účasti OS na mírových operacích.



- Zákon 222/1999, plánování obrany
- Odpovídá rezort MO



Volitelná poznámka
uživatele



PLÁNY OBRANY STÁTU



- (1) ústřední plán obrany státu a dílčí plány obrany;
- (2) plán sil a prostředků nezbytných k zajišťování obrany státu za SOS, VS;
- (3) plán doplňování sil a prostředků nezbytných k zajišťování obrany státu za SOS a VS;
- (4) plány hospodářské mobilizace;
- (5) plán operační přípravy státního území a plán její realizace;
- (6) předběžné operační a stálé obranné plány;
- (7) seznam a katalog opatření národního systému reakce na krize pro potřeby řízení obrany státu;
- (8) plány přípravy občanů k obraně státu.

PLÁNOVÁNÍ REZORTU MINISTERSTVA OBRANY

Politická úroveň

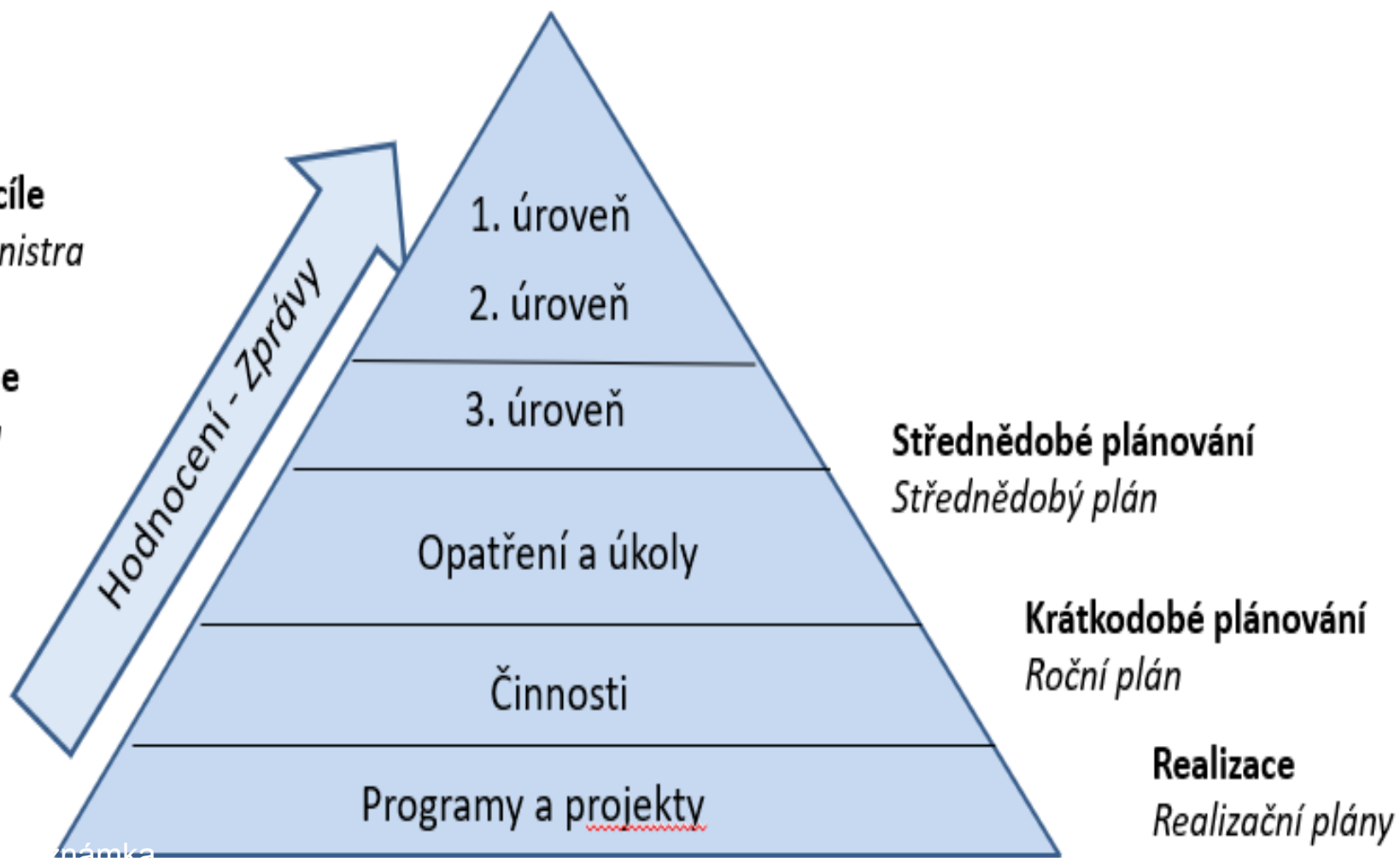
Zákony, bezpečnostní a obranné strategie, mezinárodní závazky

Politicko – vojenská úroveň

Dlouhodobý výhled, Koncepce výstavby AČR

Strategické cíle
Směrnice ministra

Specifické cíle
Soustava cílů



obrázky

Systémové nastavení plánování činnosti a rozvoje rezortu obrany (RMO 66/2012)

Vojensko-politické dokumenty

BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE

OBRANNÁ STRATEGIE

DOKUMENTY NATO

DOKUMENTY 25 EU

Strategické a koncepční dokumenty

DLOUHODOBÝ VÝHLED

DÍLČÍ KONCEPCE
KONCEPCE VÝSTAVBY AČR

Plánovací dokumenty

SMĚRNICE MO

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN

ROČNÍ PLÁN A ROZPOČET

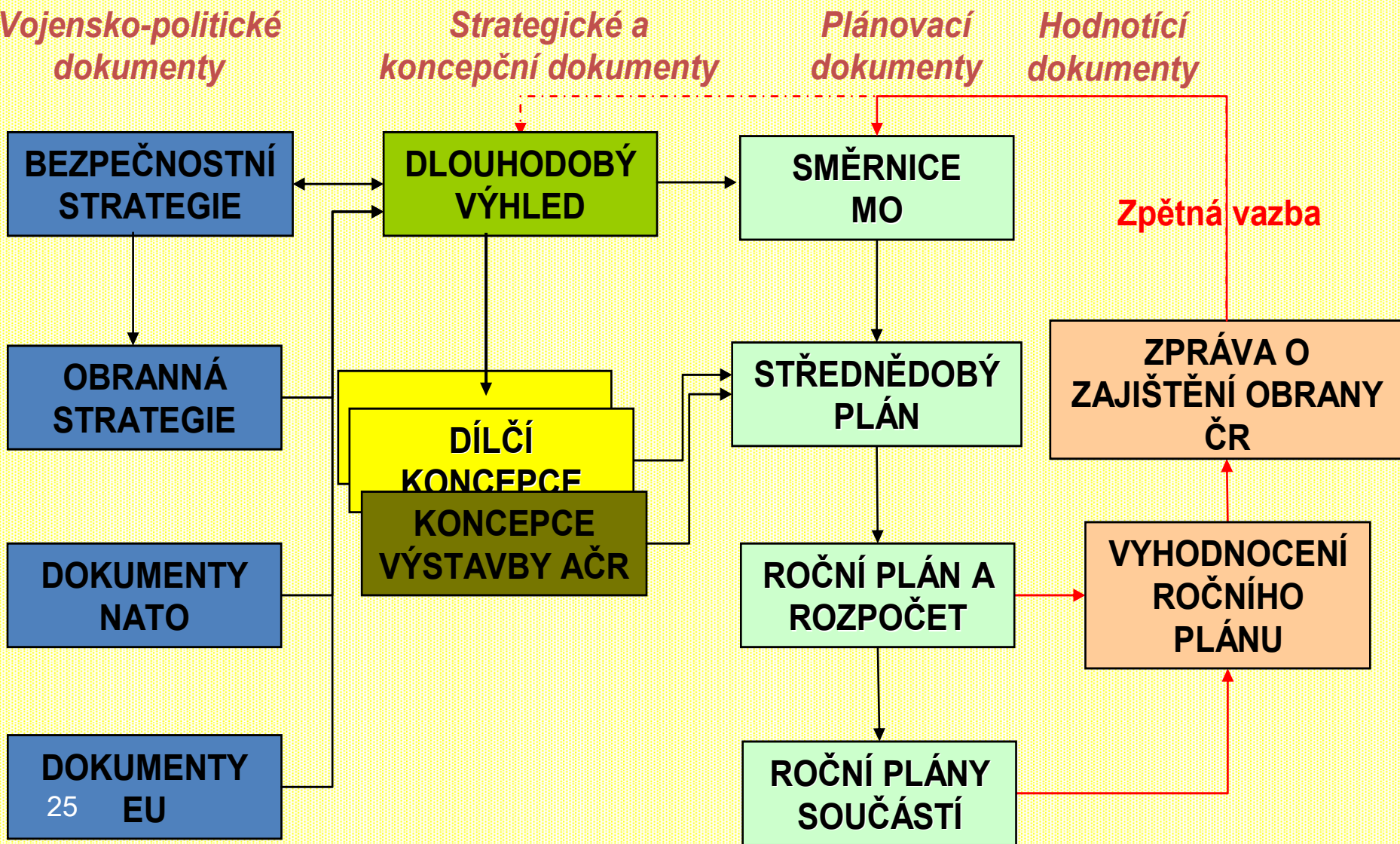
ROČNÍ PLÁNY SOUČÁSTÍ

Hodnotící dokumenty

ZPRÁVA O ZAJIŠTĚNÍ OBRANY ČR

VYHODNOCENÍ ROČNÍHO PLÁNU

Zpětná vazba



PLÁNOVÁNÍ SCHOPNOSTÍ

SCHOPNOST

Hodnocení a zpětné
využití zkušeností

kvalifikace
vyučičenost

LIDSKÉ ZDROJE

ORGANIZACE

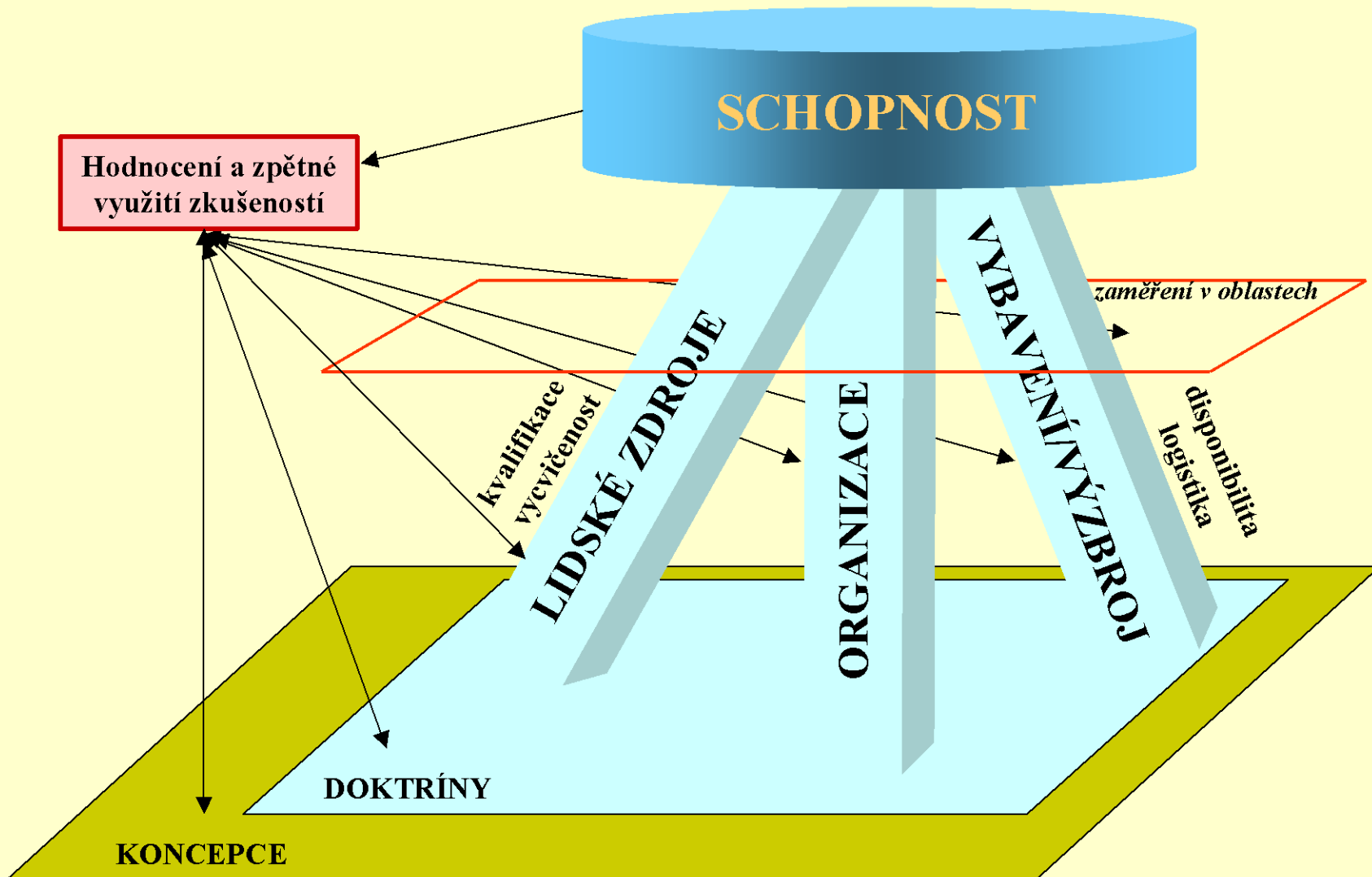
VYBAVENÍ/VÝZBROJ

zaměření v oblastech

disponibilita
logistika

DOKTRÍNY

KONCEPCE



CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

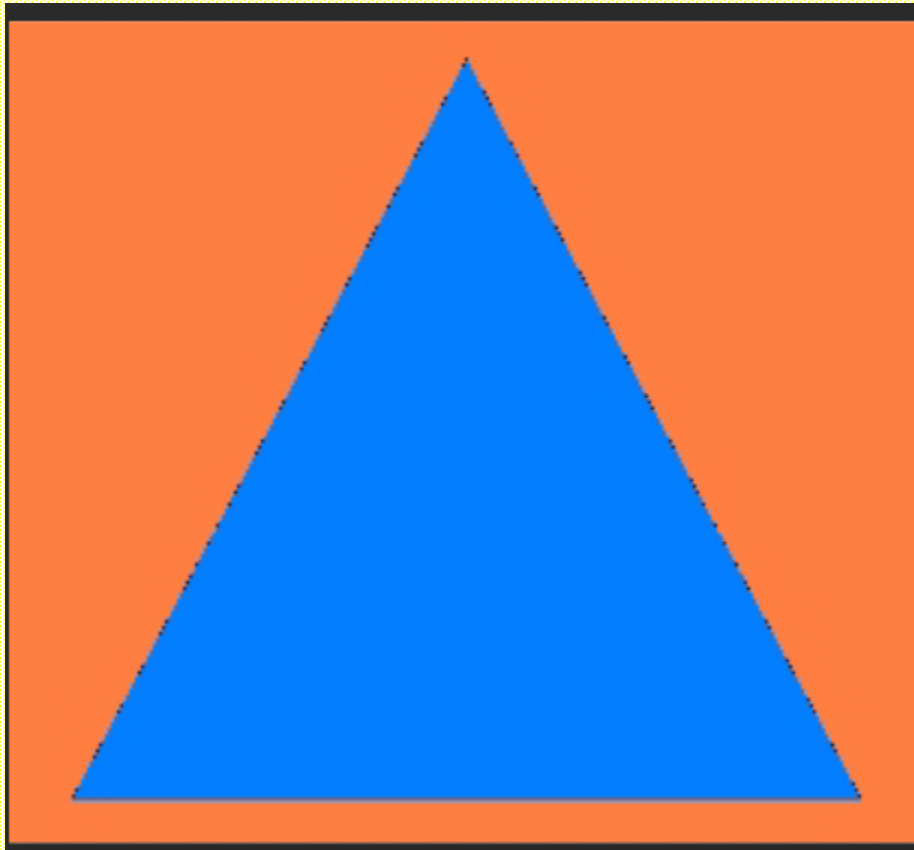
CNP

- Plánování opatření k **zajištění ochrany a obrany obyvatelstva a ekonomiky, kritické infrastruktury**.
- Plánuje se pro vojenské i nevojenské hrozby.
- Primárně příprava na radiační havárie.
- Preventivní opatření proti použití ZHN a odstraňování následků jejich použití.
- Sladění požadavků na **civilní zdroje** nezbytné pro zajištění bezpečnosti ČR.
- V NATO je CNP součástí systému obranného plánování: zajišťování **civilních zdrojů, ochrana a obrana obyvatelstva** (CIVILNÍ OCHRANA).

CIVILNÍ OCHRANA A OBRANA - VÝVOJ

- 1935: Zákon č. 82, o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Vznik jednotek civilní protiletecké ochrany (CPO) podřízeny MV.
- 1939 – 1945: jednotky CPO podřízeny říšské Luftschutz.
- 1948 – 1951 vznik civilní **obran**y (CO), podřízenost MV, studená válka – atomová válka.
- 1976 – 1989: vojenské záchranné útvary rezortu MO.
- 1994 **Hlavní úřad civilní ochrany ČR**, ve struktuře AČR, statut nekombatantů.
- 2007 – 2008: záchranné vojenské prapory rezortu MO: zrušeny či reorganizovány.
- Hlučínský prapor 2008 demilitarizován a převeden do struktury MV-GŘ HZS, AČR 2x záchranné roty (obrana za SOS a VS, ochrana v rámci nevojenského KŘ).

ZNAK „CO“



Mezinárodní **znak civilní obrany**,
1977 doplňující Ženevskou konvenci
z roku 1949.

Civilní obrana (též civilní ochrana,
zkratka CO) soustava úkolů a
opatření zaměřených na ochranu
Života, zdraví a majetku
obyvatelstva, jakož i národního
hospodářství.

VÝBOR PRO CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ (VCNP)

- Stálý pracovní orgán BRS.
- Koordinace a plánování opatření k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti státu.
- Meziresortní spolupráce s důrazem na oblast přípravy a zvládnání mimořádných událostí a krizových situací.
- Pravidla činnosti: Statut, Jednací a Organizační řád.
- Gesce: MV-GŘ ZHS



FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ



CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ NATO (Civil Emergency Planning – CEP).

Civilní nouzová připravenost a odolnost je národní odpovědností členských států přispívá k naplňování mezinárodních závazků ČR v rámci NATO.

CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ NATO

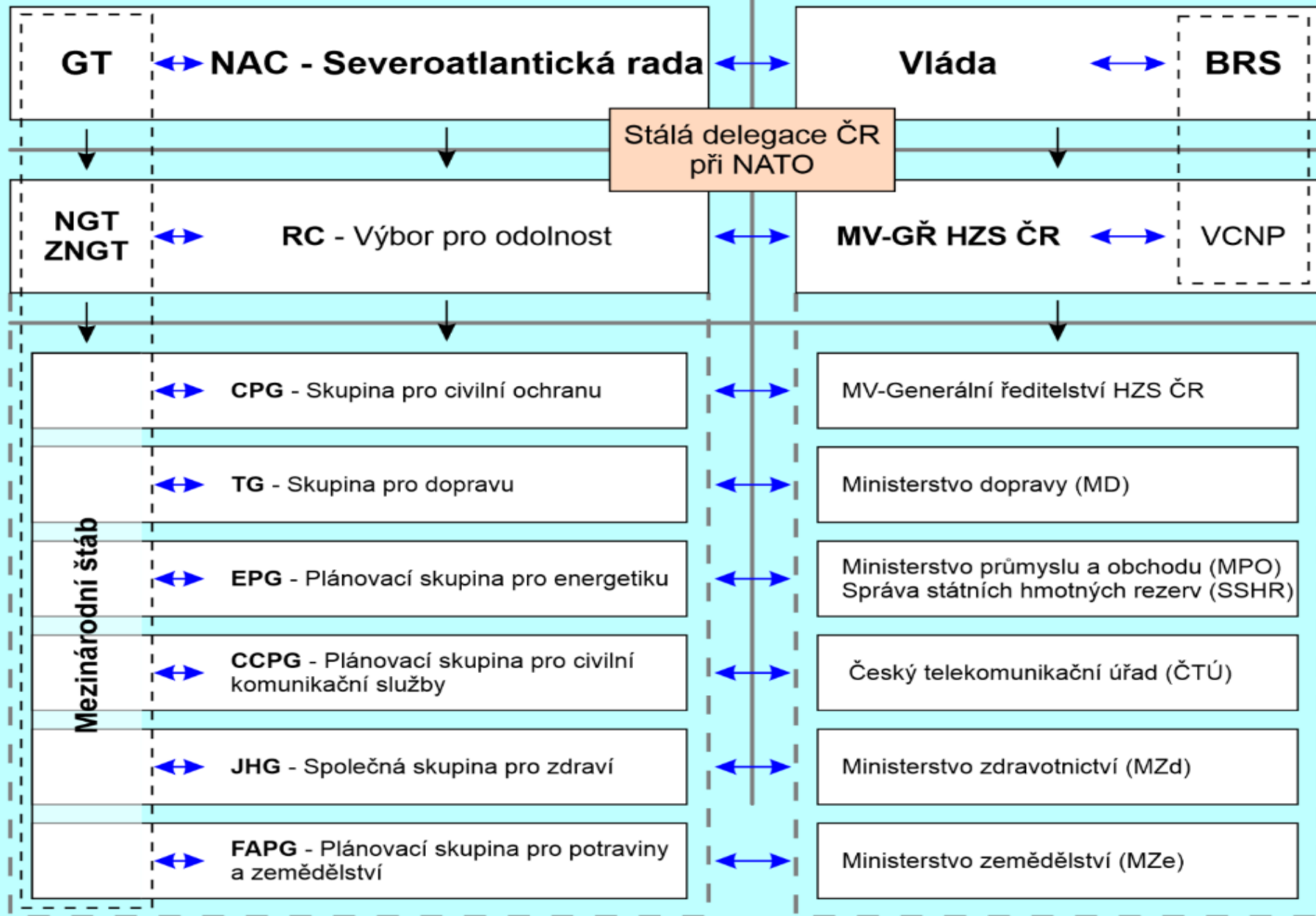
- NATO od svého založení klade důraz na ochranu civilního obyvatelstva.
- Od 1953 kapacity k ochraně obyvatel během vojenských konfliktů slouží civilnímu obyvatelstvu během přírodních katastrof.
- V roce 1998 založeno EADRCC: Euroatlantické koordinační středisko pro řešení mimořádných událostí pro koordinace odezvy členských států NATO a partnerských států na živelní a technické mimořádné události v rámci Euro-atlantické oblasti.

ROLE CNP NATO

1. Civilní podpora operacím NATO v rámci čl. 5 (o kolektivní obraně),
2. Podpora operacím NATO mimo čl. 5 (operace v rámci mezinárodního krizového řízení),
3. Podpora národních vlád v případě katastrof (nevojenských krizových situací),
4. Podpora národních vlád v ochraně obyvatelstva proti následkům ZHN.
5. Opatření CNP součást NATO Crisis Response System (NCRS).
6. Cvičení orgánů krizového řízení CMX.
7. Spolupráce s partnery.

NATO

Česká republika



ZÁKLADNÍ DOKUMENT CNP

Politická směrnice CNP NATO:

- Civilní podpora pro plánování a vedení vojenských operací
- Odolnost a schopnosti zvládat mimořádné události
- Spolupráce s partnery
- Koordinace s ostatními mezinárodními organizacemi/aktéry

VÝBOR PRO ODOLNOST (RC)

- Gestor v ČR: MV-GŘ HZS ČR sjednocuje postupy ministerstev a jiných ústředních správních úřadů
- Vrchním politickým a poradním orgánem Severoatlantické rady (NAC) v záležitostech CNP.
- Koordinace národních plánovacích činností členských i partnerských států.
- Efektivní využití civilních zdrojů při společném dosahování strategických cílů Aliance.
- Formáty: permanentní, plenární, členský (32), partnerský, 32+n
- Řídí práci plánovacích skupin.

VÝBOR PRO ODOLNOST (RC)

	Oblast odolnosti	Plánovací skupina RC	Gestor ČR
1.	Zachování základních funkcí státu	Skupina pro civilní ochranu	MV
2.	Zajištění odolnosti energetických zdrojů	Plánovací skupina pro energetiku	MPO, SSHR
3.	Schopnost efektivně zvládat nekontrolovaný pohyb obyvatelstva	Skupina pro civilní ochranu	MV
4.	Zajištění odolnosti zdrojů vody a potravin	Plánovací skupina pro potraviny a zemědělství	MZe
5.	Schopnost zvládat velký počet zraněných	Společná skupina pro zdraví	MZd
6.	Odolné civilní telekomunikační systémy	Plánovací skupina pro civilní komunikační služby	ČTÚ
7.	Odolné civilní dopravní systémy	Skupina pro dopravu	MD

SKUPINA PRO CIVILNÍ OCHRANU (CPG)

- Civil Protection Group (CPG)
- Gestor: MV-GŘ HZS ČR
- Založena roku 1952,
- Dříve se zabývala primárně vojenským aspektům civilní obrany (varování, ukrytí)
- V současnosti se zaměřuje na civilní mimořádné události.

DOPRAVNÍ SKUPINA (TG)

- Gestor v ČR: Ministerstvo dopravy
- Skupina vznikla sloučením:
 - Civil Aviation Planning Committee (CAPC)
 - Planning Board for Ocean Shipping (PBOS)
 - Planning Board for Inland Surface Transport (PBIST)
- Skupina koordinuje a monitoruje národní opatření a opatření NATO pro civilní nouzovou připravenost a krizový management v oblasti přepravy:
 - letecké
 - námořní
 - vnitrozemské povrchové

PLÁNOVACÍ SKUPINA PRO ENERGETIKU (EPG)

- Gestor: Ministerstvo obchodu a průmyslu, Správa státních hmotných rezerv (SSHR)

PLÁNOVACÍ SKUPINA PRO CIVILNÍ KOMUNIKAČNÍ SLUŽBY (CCPG)

- Gestor: Český telekomunikační úřad (ČTÚ)

SPOLEČNÁ SKUPINA PRO ZDRAVÍ (JHG)

- Gestor: Ministerstvo zdravotnictví
- Zabezpečení civilně-vojenské spolupráce při zdravotnickém plánování při mimořádných událostech.
- Podpora tvorby zdravotních plánů a legislativy pro mimořádné události v rámci Aliance

PLÁNOVACÍ SKUPINA PRO POTRAVINY A ZEMĚDĚLSTVÍ (FAPG)

- Gestor: Ministerstvo zemědělství
- Připravuje a používá procedury a prvky pro podporu dodávky potravin členským státům v případě mimořádných událostí.

VARŠAVSKÝ SUMMIT NATO

- Poprvé v historii problematika CNP na úrovni představitelů vlád (summitu)
- Závazek pokračovat ve zvyšování alianční odolnosti a vylepšení civilní připravenosti proti širokému spektru hrozeb (včetně hybridních)
- CNP v **Komuniké ze Summitu** v odstavci 4 a 73



ZÁVĚR

- Obranné plánování: rozvoj schopností, výstavba komplexního systému obrany na národní i mezinárodní úrovni
- Systémové a procesní nastavení vykazuje obdobné charakteristiky (ČR, NATO, EU)
- Systém CNP ČR a NATO je určen na podporu vedení vojenských operací (SOS, VS) a podporu nevojenského krizového řízení
- Má roli při posilování společenské odolnosti i vůči hybridnímu působení
- CNP NATO pokrývá ochranu obyvatelstva, přepravu, komunikaci, průmyslové zdroje a potraviny
- Procedury prověřovány každoročně cvičením krizového řízení (CMX)